

Placeringsstillgångarnas belopp, allokering och avkastning i slutet av det andra kvartalet år 2015

1. Placeringsbeståndet minskade en aning under det andra kvartalet i år

Beloppet av arbetspensionsförsäkrarnas sammanlagda fonderade tillgångar, dvs. placeringsbeståndet, uppgick i slutet av juni 2015 till 182,9 miljarder euro. För branschen som helhet krympte placeringsbeståndet det andra kvartalet måttligt i förhållande till årets första kvartal med 1,3 miljarder euro. Tillgångarna inom den privata sektorn minskade med 0,4 miljarder och inom den offentliga sektorn något mer eller med 0,9 miljarder euro. Förändringarna i beståndet innebär en förskjutning på 0,2 procentenheter i arbetspensionssammanslutningarnas inbördes, relativa andelar från den offentliga sektorn till den privata sektorn.

Avkastningen på pensionsplaceringarna översteg den finansiering som behövdes för pensionerna från placeringsverksamheten både år 2014 och det första halvåret av år 2015. Merparten av vinsten kvarstår i fonderna för att placeras.

2. Ränteplaceringarnas andel ökade, andelen för aktier minskade och fastigheternas andel var oförändrad

Grovt betraktat var fördelningen av placeringsbeståndet för branschen som helhet vid utgången av juni 2015 följande: aktieplaceringar och aktierelaterade placeringar¹ 47,9 procent (EUR 87,6 miljarder), ränteplaceringar² 42,7 procent (EUR 78,0 miljarder) samt fastighetsplaceringar 9,4 procent (EUR 17,1 miljarder).

Under årets andra kvartal minskade andelen för aktier och aktierelaterade placeringar med 1,0 procentenheter (EUR -2,6 miljarder) jämfört med årets första kvartal, medan andelen för ränteplaceringar i sin tur ökade med 0,9 procentenheter (EUR +1,0 miljarder). Fastighetsplaceringarna var oförändrade mätt i euro, men deras relativa andel ökade med 0,1 procentenheter i och med nedgången i placeringsbeståndet som helhet. De olika placeringsklasserna utvecklades således varierande under årets andra kvartal.

Samverkan av de två kvartalen jämfört med december i fjol var följande: aktieplaceringarnas och de aktierelaterade placeringarnas andel minskade (-1,0 procentenheter, EUR +3,2 miljarder) liksom också fastighetsplaceringarnas andel (-0,5 procentenheter, EUR +0,0 miljarder), medan ränteplaceringarnas andel ökade (+1,5 procentenheter, EUR +7,0 miljarder).

---

¹ Då man i analysen hänvisar till aktieplaceringar och aktierelaterade placeringar avses följande placeringskategorier: noterade aktier (inkl. fonder), hedgefonder samt övriga aktieplaceringar, till vilka hör bl.a. kapitalplaceringar och placeringar i onoterade aktier.

² Då man i analysen hänvisar till ränteplaceringar, avses följande placeringskategorier: penningmarknadsplaceringar, placeringslån, ArPL-återlån samt masskuldebrev.

2.1 Penningmarknadsplaceringarna ökade, masskuldebrevslånen och lånebestånden minskade

Under kvartal två fortsatte utvecklingen i fråga om penningmarknadsplaceringarna i samma spår som under det första kvartalet. Till nettoökningen av ränteplaceringarna med en miljard euro jämfört med årets första kvartal bidrog huvudsakligen ökningen av penningmarknadsplaceringarna (EUR +2,1 miljarder). Avvikande från det första kvartalet dämpades emellertid nettoökningen av ränteplaceringarna under det andra kvartalet av att mass- och konverteringslånen (EUR -0,9 miljarder) och ArPL-återlånen (EUR -0,2 miljarder) minskade. Däremot var beloppet av placeringslånen oförändrat.

Minskningen av mass- och konverteringslånen härrörde från värdeförändringar samt förhållandet mellan förvärvade, avyttrade och förfallna lån. Då räntenivån stiger sjunker priset på räntepapper, varvid marknadsvärdet på ränteplaceringarnas portföljer minskar.

Pensionsförsäkringsbolagen beviljade det andra kvartalet innevarande år nya placeringslån och ArPL-återlån för sammanlagt 0,24 miljarder euro. Beloppet är rätt typiskt för det andra kvartalet. Situationen som helhet efter de två första kvartalen är att nya placeringslån och ArPL-återlån hittills har beviljats för sammanlagt 0,36 miljarder euro under innevarande år. Siffran är emellertid inte lika hög som vid motsvarande tidpunkt i fjol, då beloppet av dessa låneposter var hela 0,75 miljarder euro. Siffrorna ger en fingervisning om de finländska företagens tillgång på finansiering från andra källor än arbetspensionsanstalterna. Ju större dessa låneposter är, desto större utmaningar har företagen att skaffa finansiering från andra finansieringskällor.

2.2 Noterade aktier avyttrades måttligt under det andra kvartalet jämfört med kvartal ett

Nettominskningen av aktieplaceringarna och de aktierelaterade placeringarna (EUR -2,6 miljarder) berodde huvudsakligen på värdeförändringar. En delorsak till att nettobeloppet krympte var också nettoavyttringen av placeringsobjekt till ett värde av cirka -0,4 miljarder euro. Bruttobeloppet av de negativa värdeförändringarna utgjorde således cirka 2,2 miljarder euro under årets andra kvartal. Då denna placeringsklass ökade med 5,8 miljarder euro under det första kvartalet och minskade med 2,6 miljarder euro under det andra kvartalet, växte placeringsklassen under det första halvåret innevarande år som helhet med 3,2 miljarder euro.

Nettoavyttringarna hänförde sig i synnerhet till aktiefonder som placerar utanför euroområdet (EUR -0,8 miljarder). Den näst största nettoavyttringen gällde aktier och andelar noterade utanför euroområdet (EUR -0,3 miljarder). Däremot var nettoförvärven störst i noterade aktier och andelar inom euroområdet (exkl. Finland) med cirka 0,4 miljarder euro och näst störst i blandfonder utanför euroområdet (EUR 0,2 miljarder).

3. De senaste årens utveckling fortsätter: placeringarna i de övriga länderna i euroområdet på nedgång

Under det andra kvartalet 2015 var andelen placeringsobjekt i länderna utanför euroområdet oförändrad jämfört med årets första kvartal (0,0 procentenheter, andel cirka 50,1 %). Däremot ökade andelen placeringar som hänför sig till Finland med cirka 0,6 procentenheter till 27,6 procent. Den största minskningen noterades i det övriga euroområdet, vars andel minskade med cirka 0,6 procentenheter till 22,3 procent.

Mätt i euro krympte placeringarna utanför euroområdet från 92,3 miljarder euro till 91,7 miljarder euro. Placeringarna i Finland ökade däremot under kvartalet en aning från 49,7 miljarder euro till något över 50, dvs. till 50,4 miljarder euro. Andelen för det övriga euroområdet fortsatte att sjunka liksom under årets första kvartal. I slutet av juni stannade placeringarna i det övriga euroområdet på 40,8 miljarder euro, då beloppet ännu i slutet av mars var 42,3 miljarder euro.

4. Avkastningsutvecklingen för det första halvåret

Den nominella halvårsavkastningen för branschen som helhet var 5,5 procent och realavkastningen något högre, dvs. 5,7 procent. Den nominella halvårsavkastningen år 2015 för de sju största arbetspensionsförsäkrarna varierade mellan 3,7 och 6,6 procent och motsvarande realavkastning mellan 3,9 och 6,8 procent.

Den klart bästa nominella halvårsavkastningen för hela branschen härrörde från aktieplaceringar och aktierelaterade placeringar: 10,3 procent. Avkastningen på noterade aktier för de sju största pensionsanstalterna varierade mellan 8,5 och 15,4 procent. Fastighetsplaceringarna avkastade 3,4 procent och ränteplaceringarna måttliga 0,9 procent.

I synnerhet ränteplaceringarna har bjudit på utmaningar beträffande avkastningen. Under början av året var räntorna globalt pressade framför allt av Eurosystemets (Europeiska centralbanken + de nationella centralbankerna) utvidgade program för köp av tillgångsposter (Expanded Asset Purchase Programme, EAPP), som inleddes i mars. Trots den låga räntenivån har ränteplaceringarna emellertid gett en avkastning som överträffat den rådande inflationsnivån i euroområdet.

Den nominella halvårsavkastningen för de olika arbetspensions sammanslutningarna (pensionsförsäkrarna inom den offentliga sektorn, pensionsförsäkringsbolagen, pensionsstiftelserna och pensionskassorna) varierade mellan 5,1 och 6,3 procent.

Den genomsnittliga årliga nominella avkastningen för hela branschen är 5,7 procent räknat från början av år 1998 till utgången av december 2014 och motsvarande realavkastning 3,9 procent. För den privata sektorn är den nominella avkastningen 5,5 procent och för pensionsförsäkrarna inom den offentliga sektorn 6,0 procent, medan realavkastningen är 3,7 procent respektive 4,2 procent. Pensionsskyddscentralen använder i sin baskalkyl 3,5 procent som antagen realavkastning på lång sikt.

5. Andra kvartalet krävande

Det andra kvartalet innevarande år var relativt svagt i synnerhet för noterade aktier världen över. Under det första kvartalet och ännu i början av det andra kvartalet var risksentimentet på marknaden positivt, vilket huvudsakligen var en följd av Europeiska centralbankens lösa penningpolitik. Stämningen på marknaden vände emellertid efter mitten av juni, då nedgången på aktiemarknaden i Kina också smittade av sig på den övriga världen. Det försämrade risksentimentet på Kinas aktiemarknad i kombination med osäkerheten beträffande utfallet av Greklandsförhandlingarna bidrog till att öka oron på finansmarknaden. Från början av året har marknaden också präglats av livliga spekulationer om amerikanska centralbanken Feds penningpolitiska åtgärder och i synnerhet om tidpunkten när Fed stramar åt sin penningpolitik genom att höja styrräntan. Som senaste betydande marknadshändelse under kvartal två kan nämnas den ökade volatiliteten på statsobligationsmarknaden i euroområdet.

Volatiliteten på finansmarknaden under det första halvåret har fått arbetspensionsplacerarna att bereda sig på negativa händelser kraftigare än normalt redan under årets första kvartal och samma beredskap syntes också delvis under det andra kvartalet. Avyttringen av aktier och den växande andelen för penningmarknadsplaceringar är tecken på detta.

Arbetspensionsförsäkrarna inom den privata sektorn lyder under lagstadgade solvenskrav. Arbetspensionsförsäkrarnas solvensnivå var i slutet av juni stark, vilket också utgör en del av beredskapen för eventuella osäkerheter på finansmarknaden. För de fem största arbetspensionsbolagen låg solvensnivån i slutet av juni mellan 17,2 och 35,3 procent.